

DE AVONDBODE

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.

En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco
worden ingezonden.

PREZEN

VOOR 3 MAANDE,

te Amsterdam..... f 7.—
en Buitensteden franco..... f 8.—

Advertentien.

ZEVEN REGELS OF MINDER..... f 1.75.
Elken regel meer..... „ 25.
REGEL voor elke advertentie en herhaling..... „ 35.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en
Wetenschappen.

DE WOORDEN VAN DEN HEER DE MONTALEMBERT AAN DE GESCHIEDENIS GETOETST.

(Vervolg.)

« Wij laten hier nog volgen twee uittreksels van het deel, hetwelk de
Justificatoire stukken bevat van het werk van den baron de Keverberg.

XIII.

Gevoelen van eenen Staatsman over de aanneming der grondwet van het
Koninkrijk der Nederlanden.

Ik vind, dat men aan de kwaadwilligheid te ruim veld laat door het al-
ternatief: « het zij men bij de eenparigheid van Holland de goedkeurende
stemmen van België voege. hetzij men bij deze gelegenheid elk der beide
deelen des Rijks afzonderlijk neme. » (5) De proclamatie heeft misschien
op dit punt niet genoeg aangedrongen, maar voor hen, die de ware toe-
dracht eener zaak willen kennen, is het duidelijk, dat men bij de bereke-
ning, waarvan hier gesproken wordt, als grondslag moest aannemen de
natie, zoo als de tractaten haar hadden zamengesteld.

De vereeniging. — de innige en geheele vereeniging, — bestond reg-
tens, en dit beginsel was aan geene tegenspraak meer onderworpen; de
gevolgen moesten dus geregeld worden naar den wensch van de meerder-
heid der vereenigde ingezetenen; met anderen woorden, er kon hier niet
bestaan eene minderheid of meerderheid van Belgen of Hollanders, ieder
afzonderlijk, maar alleen eene enkele meerderheid en eene enkele minder-
heid van Hollanders en Belgen te zamen.

Verder stel eens eenen tegenovergestelden regel. Aan welke bijna on-
oplosbare moeilijkheid zou dan niet de nieuwe monarchie blootgesteld
gewest zijn? Het voorbeeld van eene afzonderlijke verwerping eenmaal be-
vestigd, verwijderde zich de mogelijkheid, om eene constitutie door het
Noorden en Zuiden goedkeurd te zien, meer en meer, en, indien men, de
zaak aan een nader onderzoek onderwerpend, er in geslaagd was, om de-
zelfde aan de naauwgezette Belgen aangenaam te maken (hetgeen op zich-
zelve onwaarschijnlijk was, daar eene gelijke bescherming van alle eere-
diensten door de veroverende Mogendheden en de tractaten was voorge-
schreven), dan hadden de Hollanders op hunne beurt eene afkeurende
stem kunnen uitbrengen, en de kwestie alzoo in eenen cirkel zonder
uitkomst besloten gebleven. De regering zoude, in spijt van hare
wenschen en van die van alle verstandigen, hebben zien bestendigen eenen
voorloopigen toestand, welke niet alleen ondoelmatig, vooral voor de belan-
gen der Zuidelijke provincien, zoude geweest zijn, daar deze, zoo als toen
het geval zou zijn, van alle wettige organen beroofd zouden gebleven zijn,
maar ook voortaan zoo strijdig met de inzichten der verbonden Souve-
reinen. Gelukkig nog de regering, indien niet weldra daarop de geest
van wantrouwen van dat tijdstip haar niet verantwoordelijk hadde gesteld
voor de verdragen, welke alsdan de herstelling van die waarborgen zoude
onderhouden hebben, die door de acht artikelen (6) beloofd waren en met
het levendigste ongeduld verlangd werden.

Alzoo geleid door de staatkunde niet minder dan door het recht, aar-
zelde het Hoofd van den Staat niet, om de constitutie als aangenomen te
beschouwen, en de plegtige sanctie, welke hij daaraan gaf, was eene der
daaden zijner regering, waarover hij zich het meest moest verheugen, en
daarvan de goede uitkomsten zich het minst deden wachten.

Eene maand na de afkondiging van het nieuwe staatsverdrag, zag men
een groot aantal DIER ZELFDE MENSEN, die als Notabelen de verwerping daar-
van gestemd hadden, bij de inlijding, als leden van eene der beide
Kamers der Staten-Generaal, den eed zweren van trouw aan den Koning,

en om de grondwet na te komen en te helpen handhaven.

Toen, noch later bij eene andere gelegenheid, gedurende de vijftien ja-
ren, dat het Koninkrijk der Nederlanden bestaan heeft, hoorde men ooit
eenige protestatie, gegrond op het gemis van wetigheid van de con-
stitutionele orde.

Wanneer ambtbetrekkingen, somwijlen heimelijk verlangd, in het open-
baar werden geweigerd, was het nimmer het voorgewende radikale gebrek
aan wetigheid, maar het nimmer het voorgewende radikale gebrek

(5) Woorden van den tekst van het werk, waarop deze nota betrekking
heeft, bladz. 270.

(6) Het tractaat van Londen, waarbij de voorwaarden van de vereeniging
van België en Holland geregeld zijn.

MENGELEWEEK.

DE SCHINDOODE.

Ontleend aan het *Nederlandsch Museum*, in wekelijksche afleveringen,
Amsterdam bij L. VAN DER VINNE. Prijs van elken jaargang of 52 vel-
len druks f 3.—

Reeds lang waren wij voornemens de aandacht onzer lezers te vestigen,
op deze verzameling van oonderhoudende, veelal oorspronkelijke verhalen,
welke zich aanbeveelt, evenzeer door de kennisgeving van inhoud en uitvoe-
ring als door de ongemeene goedkoopheid van den prijs. Wij gelooven thans
dat opmerk niet beter te kunnen bereiken dan door de overname van het
navolgende, hoogst belangrijke oorspronkelijke verhaal, hetwelk de waar-
heid ten grondslag heeft:

Gij, die deze bladen in handen neemt, verwacht geensierlijk verdichtsel,
evenmin als een geesteskundig verslag met kunstterminen en latijnsche woorden
doorweven. Ik ben noch romanschrijver, noch geesteskundige; hetgeen ik
hier mededeel, is geput uit mijn ondervinding, en behelst de zuivere waar-
heid; ik schrijf hier, althans voor zoo ver mijn ziekelijke toestand mij
toeliet te oordeelen, hetgeen ik gevoeld heb. Want ik zelf was de *Schindoode!*

Ofschoon ik, aan mijn legerde geheid, natuurlijk niet bekend was
met hetgeen elders voorviel, hetwelk mij eerst later werd medegedeeld,
wil ik, om uwe aandacht zoo min mogelijk te vermoeien, al de om-
standigheden, tot mijn ziekelijke betrekking hebbende, hier opvolgend mede-
deelen, zoo als zij inderdaad hebben plaats gevonden. Ook heb ik hier de
grootste, mijne ziekte voorafgegane gebeurtenissen, als vernedelijke
gevoelens derzelfde, niet verzwegen. Velen mijner krijgsmakkers zullen zich
bij het lezen van het volgend verhaal, den *Schindoode* herinneren; en de
waarheid van hetzelfde kunnen staven.

Welligt zou het volgende nimmer onder de oogen van het Nederlandsch
publiek gekomen zijn, had ik het niet ter vervulling eener Spreekbeurt in
eenen wetenschappelijken vriendenkring voorgedragen. Alwaar het met goed-
keuring ontvangen werd, bijkens de aansporing mijner vrienden, om deze
mijne schets in het met zoveel genoegen gelezen wordend *Nederlandsch*
Museum te doen plaatsen, waartoe ik eindelijk ben overgegaan. De Redactie
van genoemd Tijdschrift heeft het volgende een plaatsje waardig gekeurd,

der staatkundige maatschappij, welke als reden werd opgegeven, maar was
zulks alleen toe te schrijven aan gewetensbezwaren, welke in die eerste tij-
den de geestelijkheid met ijver onderhield en aanstookte. Het was slechts
later, toen de Belgische oppositie, met elken dag ruimer van het regt van beoor-
deeling gebruik makende, zich van alle wapenen begon te bedienen, welke
zij voor haar doel dienstig oordeelde, dat men toevloeg tot eene rede-
nering, welke, bij het minste nadenken, zelfs den minsten schijn van eenige
degeelijkheid verliest.

XIV.

BESLUIT.

Wij, WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van
Oranje Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Aan alle degenen, die dezen zullen zien, salut!
Van het oogenblik, dat Wij de Koninklijke waardigheid aanvaard heb-
ben, is Onze voornaamste wensch geweest, alle de inwoners van het nieuwe
Rijk onder gelijke staats-instellingen vereenigd, en aldus alle aanleiding
tot nader of tweespalt verwijderd te zien.

Dien ten gevolge moest de reeds voor een gedeelte Onze onderdanen
verbindende grondwet, in het belang van allen, en overeenkomstig de be-
doelingen der Mogendheden, aan welker staatkunde, onder de leiding der
Goddelijke Voorzienigheid, de nieuwe toestand van zaken te danken is, ge-
wijzigd worden.

De commissie, aan welke wij die gewichtige taak hebben opgedragen,
heeft uit mannen bestaan, die zich door hunne kunde en vaderlandsliefde
de achtting hunner medeburgers verworven hadden. Maar hoe volkomen
ook het vertrouwen was, dat zij Ons hadden ingebracht, moesten wij
echter, in eene voor het heil des Vaderlands zoo beslissende onstaandheid,
de algemeene denk wijze over het ontwerp, dat de vrucht hunner overwe-
gingen was, trachten te kennen.

In de Noordelijke provincien had de grondwet zelve daartoe den weg aan-
gewezen, en de Staten-Generaal werden in dabbelen getale bijeen geroepen.

Voor de Zuidelijke provincien scheen, bij gebreke eener vergadering, die
beschouwd kon worden het volk wettiglijk te vertegenwoordigen, die maat-
regel in aanmerking te moeten komen, welke, naauwelijks een jaar gele-
den, in de Vereenigde Nederlanden, zonder iemands tegenspraak, ten uit-
voer gebracht was. Maar niettegenstaande dit voorbeeld, werd de vraag
opzettelijk onderzocht, en het was op het advies der commissie van her-
ziening, dat Wij besloten, om in ieder arrondissement, in eene redigheid van
deszels bevolking, Notabelen te vergaderen.

Met leedwezen hebben Wij vernomen, dat Onze bedoelingen te dien op-
zichte of miskend, of verkeerdelijk uitgelegd zijn, en dat, om redenen, die
elken goeden Nederlander moeten bedroeven, de bevolen maatregel is
verstooken gebleven van den uitstap, dien Wij daarvan verwacht hadden.

Bijna een zesde der opgeroepen personen is niet in de vergadering ver-
schenen; en hoewel hunne afwezigheid kan worden beschouwd als een
bewijs, dat zij niet met het voorgesteld ontwerp genoege hebben genomen,
ware het ons aangenaam geweest, dat niemand de hem aangeboden ge-
legenheid had verzuimd, van over de hoogste belangen van den Staat zijn
gevoelen vrijmoedelijk te uiten.

Van de zeventiendertig zes en twintig Notabelen, door welke het ontwerp
is afgekeurd, hebben honderd zes en twintig uitdrukkelijk verklaard, dat
zulks geschied was, uithoofde van eenige artikelen over de erediens-
tellingen, die, overeenkomstig met de sedert lang bestaande wetgeving,
gegrond op de tractaten, en strookende met de beginselen, welke de gods-
dienstigste soevereinen in het Europeesche systeem hebben ingevoerd, uit
de Nederlandsche grondwet niet konden worden weggelaten, zonder het
bestaan der monarchie in de waagschaal te stellen, en zonder juist den
waarborg van diegenen te vernietigen, welke de bedoelde bepalingen be-
denkelijk voorgewend zijn.

Zoo deze waarheid niet verduisterd ware door eenige menschen, van
welke de maatschappij integendeel het voorbeeld der Evangelische liefde en
verdraagzaamheid verwachten mocht, zouden ten minste de gevende stem-
men zich gevoerd hebben bij de *veertig en twee* Notabelen,
welke het ontwerp hebben goedgekeurd.

De Staten-Generaal hebben Ons ingelijks hunne goedkeuring te kennen
gegeven, des te merkwaardiger, omdat dezelve, in eene zeer talrijke ver-
gadering, eenparig geweest zijnde, gehouden worden moest voor de duidelijk

en mocht ook gij, lezers en lezeressen! de oogenblikken niet betreuen,
welke gij aan de lezing mijner wederwaardigheden wijdt, dan zal ik mij
dubbel beloofd rekenen.

I.

« Het was in de laatste dagen der maand Augustus 1831. De Tiendaag-
sche Veldtocht tegen de Belgen was ten einde gelopen. De geweldige aan-
houdende regens hadden den zomer reeds gedeeltelijk van deszels schoon-
heden beroofd; de nachten waren guur en allersaangenaamst, de grond
doorwekt en de wegen in eenen slechten, bijna onbruikbaren staat. Het
2de bataljon der 2de afdeling mobiele O...sche schuttrij had het grootste
gedeelte der maand op de heide van *Ossendrecht* gehouwenacquerd gelegen,
en bekwaam thans order, om onmiddellijk op te breken, ten einde den marsch
naar *Brielle* aan te vangen, en aldaar deszels verdere bestemming af te
wachten. Dit was voor ieder eene welkome tijding: onophoudelijke ver-
moedens hadden de lichamen verzwakt, zoowel officieren als manschappen
moesten zware dienst verrigten, den geheelen dag op wacht zijn, hetwelk
als rust werd beschouwd. En den anderen dag patrouilles maken, onder
begunstiging van aanhoudende regens en koude nachten. Daarbij kwam,
dat de doornatte kleederen aan het lichaam moesten opdragen, daar nie-
mand van meerdere kleedingstukken voorzien was dan die, welke hij om
en aan had. Dit laatste zal wellicht sommigen mijner lezers vreemd voorkom-
men, doch zij gelieven in het oog te houden, dat het genoemde bataljon,
in den nacht van den 3 op den 4 Augustus, onverhoeds bevel ontvingen
had, om uit *Bergen op Zoom* te trekken; onbewust tot welk einde, niet
denkende den geheelen nacht buiten de vesting, veel minder dezelve voor
langer dan drie weken te moeten verlaten, had men al het overtollige ach-
ter gelaten. Men besloot dus gemakkelijk, hoe aangenaam de tijding ook in
de ooren klonk, om de *Ossendrechtse heide* te verlaten, daar men nu
eindelijk de zoo lang gewenschte rust meende te zullen smaken. Ik, die
toen ter tijd den rang van tweeden luitenant bekleedde, en de eer had bij
gezegd bataljon te dienen, verlaagde niet nimmer naar rust, te meer, daar
ik bij het vertrek uit *Bergen op Zoom* naauwelijks van de koorts hersteld
was, en dien dag voor het eerst wederom dienst gedaan had. »

« Alvorens wij ons op marsch begaven, werden de tweede luitenant G...s
en verscheidene manschappen der 1e compagnie, waartoe ik behoorde, naar

uitgedrukte meening van al de bewoners der Noordelijke provincien.

En alzoo Ons na deze optelling en vergelijking der respectievelijk uitge-
brachte stemmen geen twijfel overblijven kan omtrent de gevoelens en wen-
schen der groote meerderheid Onze gezamenlijke onderdanen, en de toe-
stemming der meerderheid ten volle gebleken is, aarzelen Wij niet, maar
achten Ons integendeel verplicht, het ontwerp, dat Onzentwogen aan de
Staten-Generaal en aan de Notabelen medegedeeld is, plegtig te bekrach-
tigen, en te verklaren, zoo als Wij verklaren bij deze, dat de daarin ver-
vatte bepalingen van dit oogenblik af uitmaken de Grondwet van het Ko-
ninkrijk der Nederlanden.

Wij zullen onverwijld de maatregelen nemen, die tot het in werking
brengen der Grondwet vereischt worden, en vooral door eene spoedige bij-
eenroeping der beide Kamers, de Staten-Generaal in de gelegenheid stellen,
om gezamenlijk met Ons de wetgevende magt uit te oefenen. De eed,
dien Wij aldaar zullen uitspreken, staat Ons, sedert lang, gegriffeld in het
harte. Nimmer hebben Wij eene andere bedoeling gehad, nimmer kun-
nen Wij eene andere bedoeling hebben, dan het bevorderen der algemeene
welvaart, en het beschermen der algemeene en bijzondere vrijheid en der
regten van alle Onze onderdanen.

Gezind om zelve de maatschappelijke instellingen te eerbiedigen, welke
die treffelijke panden waarborgen, verwachten en vorderen Wij denzelfden
eerbied van alle de inwoners dezer landen; en hij, die zich voortaan ver-
oorloven mocht door daden of geschriften de gevoelens van onderwerping,
verkeerdheid en trouw, die elk burger aan de Grondwet verschuldigd is,
tegen te gaan of aan het wankelen te brengen, zal zichzelf het leed te
wilt hebben, dat voor hem, uit de strenge toepassing der wetten, op
zulke overtredingen gesteld, volgen zal.

Maar verre van Ons de gedachten, dat de toepassing der wetten nu of
immer noodzakelijk worden kan. Deze dag, die alle onzekerheid doet op-
houden, moet tevens een einde maken aan alle ongerustheid, aan alle
verdeltheden. De Nederlanders zullen de weldaden niet miskennen, die de
Algoede Voorzienigheid hun aanbiedt. De stem der delften zal weldra zwij-
gen voor het koele oordeel, dat dezen landaard eigen is. En allen zullen
deelen in de overtuiging, dat het nationaal geluk, waarvan de grondslagen
gelegd zijn, niet anders kan worden voltooid of bevestigd, dan door onder-
linge welwillendheid en een onwrikbaar vertrouwen op den Souverein, die
hun allen gelijkelijk genegen is, en die zijn geheel bestaan toewijdt aan
hunnen voorspoed en aan hunnen roem.

Lasten en bevelen, dat deze zal worden gepubliceerd en geafligend al-
omme, waar zulks te doen gebruikelijk is, in staatsbladen, in het officieel
dagblad geplaatst en geregistreerd bij de Hooge Geregistshoven te 's Gravenhage,
te Brussel en te Luik.

Lasten en bevelen voorts, dat de ministeriële departementen en andere
autoriteiten, wie zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand
zullen houden, zonder eenige conniventie of dissimulatie.

Gegeven te 's Gravenhage, den 27 Augustus des jaars 1815. het tweede
van Onze Regering.

(Getekend) WILLEM,
Van wege den Koning.
(Getekend) A. R. FALCK.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 24 Julij. Het heeft Z. M. behaagd te benoemen tot tweede
luitenant bij het korps der genie en sappeurs in Oost-Indië, W. J. J. J. J.
F. L. Maurenbrecher en O. H. van Sandick, tot dus verre karikats van dat
wapen aan de koninkl. milit. akademie te Breda; zullende zij in de opgegeven
orde bij het korps der genie en sappeurs in Oost-Indië worden gerangschikt.

— Z. M. de Koning heeft den med. doctor en medicinaal raad A. J. G.
Doring, te Ems, eene gouwen medaille toegekend, ter wane van tien
dukaten, voor het aan Hoogstdezelve aangeboden exemplaar van een door
hem uitgegeven werk, over de waarnamen van Ems.

— Uit Groningen meldt men, dat op de provinciale begroting, in de
onlangs daar gehouden zitting van de Staten der provincie aangenomen,
aanzienlijke sommen begragt zijn tot verbetering der wegen in die provincie,
en, onder anderen, voor het aanleggen van een steenweg van Groningen naar
de Vriessche grenzen; alsmede eene bijdrage der prov. die tot het bouwen
van een krankzinnigen gesticht. Voor deze en andere dergelijke buitenge-
wone uitgaven was eene geldleening van f 200,000 geprojecteerd.

het hospitaal te *Bergen op Zoom* vervoerd, als zijde niet in staat, om
mede te marcheren.

« Het bataljon op marsch zijnde, bekwaam order, om de 1e compagnie te
Hellevoetsluis achter te laten. Veertien dagen presteerden wij aldaar ge-
zamenlijk, en toen reeds gevoelde ik de voortekenen eener gewaagde
ziekte, bestaande in koorts, duizelingen en vernauwingen van korts.
Daarop bekwaam wij het, om, vereenigd met de 2e compagnie naar *Leyden*
te marcheren. In *Hellevoetsluis* moesten wij met leedwezen den achttings-
waardigen kapitein, den heer P...s, achterlaten, zijne overvallen door
eene gevaarlijke zenuw-zinkingziekte, die hem aan den rand des grafes bragt. »

« Op marsch naar *Leyden* bevond ik mij in het geheel niet wel, hetgeen
steeds verergerde, zoo zelfs, dat ik in mijn kwartier te *Delft*
eene hevige koorts gevoelde, dewelke mij echter met het aanbreeken van
den dag verliet, waarom ik besloot den marsch tot aan onze bestemming,
zijde slechts 4 uren gaans, te voet af te leggen, niettegenstaande eene
schijnbare hand of beaauwend gevoel mijne borst geweldig drukte, en
mij niet slechts liet gaan, maar ook de ademhaling moeilijk maakte,
terwijl ik tevens sterke neiging tot braken had.

« Toen ik, tot op den afstand van een half uur, *Leyden*, het doel
van mijn verrijen, genaderd was, gevoelde ik mijne krachten uitgeput,
gaf het door mij gekommandeerde peloton aan een onderofficier over, en trad
buiten de geleederen naar eenen aan den weg staanden boom, ten einde een
weinig rust te genieten en adem te halen. De troep zag ik nog even zich haastig
verwijderen, toen mijn gezigt beneveld werd en eene flauwte mij overviel.

II.

« «Zijt gij ongesteld, luitenant? Wat is u overkomen?» hoorde ik
iemand vragen, toen ik mijne oogen wederom opende. Eene sterke ger-
ucht deed mij vermoeden, dat men reeds naderde had aangevond om mijn
flauwte te verdrijven; dochken waren er om mijn hoofd gewonden, het-
welk, zoo als ik later vernam, gedaan was, omdat ik door mijnen wil
eene kniezing aan het hoofd had bekomen. Het kwam mij voor alsof ik
uit eenen diepen slaap ontwaakte; alle voorwerpen scheenen als met een
vloers overtrokken. Eene groote mansgestalte stond voor mij, en op het
zelfde oogenblik voelde ik mijne hand met veel deuchening, doch evenwel
zeer pijnlijk, drukken, zoodat ik het wel nad willen uitschrijven, daar

GRAVENHAGE 23 Julij. Heden ochtend is Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van Hoogstdeszelfs zoon, prins Alexander, uit de residentie naar Tilburg vertrokken. Morgen voormiddag zullen insgelijks van hier derwaarts vertrekken Hoogstdeszelfs derde zoon, prins Hendrik, en dochter prinses Sophia.

— Gisteren is alhier aangekomen mevrouw de Kesself, geboren gravin Potinka, laatstelijk komende van Wiesbaden.

ROTTERDAM 23 Julij. Laatstleden zaterdag is alhier aan het groot hotel des Pays-Bas gearriveerd Z. K. H. de erfprins van Saksen-Weimar, met gevolg en bedienden, en heden, per Batavier, van Londen, de regerende hertog van Nassau.

HILDER 21 Julij. Heden werd alhier door den velerwaarden heer Kottling, daartoe door het kerkbestuur verzocht, de eerste steen gelegd aan het kerkgebouw voor de hervormden in het gedeelte dezer gemeente, het Nieuwe Dijk, welke plegtigheid plaats had in tegenwoordigheid van het burgerlijk en kerkelijk bestuur, de overheden der zee- en landmagt, de leden der commissie tot het daarstellen van gepoend gebouwen, en eene aanzienlijke schare uit de ingezetenen, terwijl de voornoemde leeraar eene, op die plegtigheid toepasselijke, korte redevoering hield.

BRUSSEL 23 Julij. Vorst Leopold zal slechts éenen dag te Brussel verblijven, en onmiddellijk naar Engeland vertrekken. Men verzekert, dat hij veertien dagen op het kasteel Buckingham zal doorbrengen, terwijl men vermoedt, dat het doel zijner reis is, om de werkzaamheden der conferentie meer van nabij bij te wonen.

Sommige der Brusselsche bladen maken veel ophef van de aanstaande komst der provinciale raden van Limburg en Luxemburg, welke leden zich gezamenlijk naar Brussel staan te begeven, om bij vorst Leopold tegen de uitvoering der zoogenoemde 24 art. te protesteren. Die leden zullen zich te Luik verzamelen, en alsdan over den spoorweg naar Brussel vertrekken; zullen zij daarbij, volgens het zeggen der genoemde bladen, door eene soort van eerewach van de Fransche jonge lieden of manschappen der burgerwacht worden vergezeld. Te Brussel heeft een zeker aantal ingezetenen den 20sten Julij een bijeenkomst op het raadhuis gehouden, om over het geven van een groot gastmaal aan de leden der provinciale raden te beraadslagen. Eene commissie is tot het maken der noodige beschikkingen voor dien maaltijd benoemd, onder welke leden men de namen der heeren Gendebien, Dumortier, J. de Bruckere, Mercier, Duquetiaux en Rotissel opmerkt. Het bevoorrecht revolutionaire blaadje *le Belge* laat zich, in zijn geheel eigen stijl, over dit onderwerp aldus uit: «Alles is te Brussel geregeld, om aan de provinciale raden de meest vertooning makende ontvangst (la réception la plus démonstrative) te geven, en onze patriotten zijn het niet met de overheid geheel eens, om het klein aantal waarhoeden tot rede te brengen, die in het hoofd mochten krijgen, om door kreten van tweedragt, dat laatste hulpmiddel van de vijanden der staatsregeling en der onafhankelijkheid, eene nationale plegtigheid te verstoren. Het openbaar gehoor zal waarschijnlijk door den Koning (Vorst Leopold) in de eerste dagen van Augustus verleend worden. Hoe de zaak ook staan moge, en zelfs in de veronderstelling, dat het Hoofd van den staat zich, in het belang van onze Luitenant-Verbindtenissen of van de militaire verdediging der vaderlands, te Parijs of te Beverloo moet bevinden, zullen de raden toch in de hoofdstad aankomen. Het komt er thans op aan, om de wederkerige werking en de onverdeelbaarheid van al de grondstoffen, die de Belgische natie uitmaken, hechter en vaster dan ooit te doen worden.»

ENGELAND.

LONDEN 21 Julij. Uit de *Buenos-Ayres Gazette* van den 14 Mei vernemen wij, dat de president Rosas genegen is, met den Franschen Admiraal tot schikkingen te komen, welke waarschijnlijk tot de ophelling der blokkade zullen leiden. Wij vinden in dezelve eenen brief van den Admiraal le Blanc, van den 5 Mei, waarin hij kennis geeft van de ontvangst eener nota van den Generaal Rosas, aanbiedende, den heer P. Lavie uit de gevangenis los te laten, en voortaan de Franschen van het dragen der wapenen te ontslaan. De Admiraal, hiertoe tevreden zijnde, verlangt echter eenen waarborg voor de toekomstige goede behandeling der aldaar zich bevindende Franschen, en biedt aan, een provisioneel tractaat te sluiten, tot tijd en wijle de betrekkingen tusschen Frankrijk en Buenos Ayres definitief zullen geregeld wezen. Het schijnt echter, dat de president Rosas de bevoegdheid van den Admiraal, om zoodanig een tractaat te sluiten, ontkent, terwijl deze daarentegen van zijnen kant verklaart, op geene andere voorwaarde de blokkade te willen ophellen.

Heden hebben de Russische, Pruisische, Oostenrijksche en Fransche gezanten, alsmede de gezant van Hannover, aan het Ministerie van Buitenlandse zaken gearbeid.

Met de pakketboot *Skylark*, zijn te Falmouth Braziliaansche brieven aangekomen, onder anderen van Bahia, van den 12 Junij, en van Fernambuc van den 25 Junij, volgens welke alles aldaar rustig was. Te Rio-Janeiro was den 17 Mei een berigt ontvangen, dat eene divisie van de gouvernements-troepen in Rio-Grande, door de insurgenten onder Bento Gonzalez, geslagen was, ten gevolge waarvan er dadelijk 450 man naar die provincie waren afgezonden; het bleek echter naderhand, dat dit berigt zeer overdreven was. Men hoopte dus te Rio, dat de zending dezer versterking van troepen een gunstig gevolg zou hebben tot herstelling van de rust, welke des te meer wenschelijk is, naardien de dood van docter Francia eene gunstige verandering van handelsbetrekkingen met Paraguay deed hopen. Men beweert van alle kanten, dat dit geheimzinnig land bij voortdurende in het bezit is van de groote hoeveelheid goud en zilver, welke het tijdens zijne afscheiding van Spanje bezat. De invoer van vreemde goederen aldaar geschiedt ook, volgens den wil van docter Francia, enkel te land en bij uitsluiting door Rio-Grande, doch was gedurende zijn leven aan vele beperkingen onderhevig. Wanneer dus deze provincie slechts in rust is, is het te verwachten, dat er nu een veel uitgebreider handel tusschen Brazilië en Paraguay zal beginnen, en dat te meer, naardien de oude ijverzucht en vijandelijke gezindheid tegen de andere van Spanje afgevalene koloniën bij voortdurende in Paraguay blijft bestaan.

Er zijn hier twee stoomboorten besteld, om naar Rio gevoerd te worden, ten einde eene meer spoedige gemeenschap tusschen die plaats en Dios Santos daar te stellen. De handel, zegt men, herstelt zich in Brazilië da-

gelijks meer van de laatste crisis, en levert de beste vooruitzichten op.

Men was sedert veertien dagen, in de City, in ongerustheid, dat de correspondentie over land met O. Indië, ten gevolge van het in requisitie stellen van eenige stoomboorten te Bombay, tot het overbrengen van troepen naar de Perzische golf, ten minste voor eenigen tijd, zou gestremd worden; doch deze ongerustheid is weggenomen, door eenen brief van de Oost-Indische en Chinese associatie alhier, in de dagbladen geplaatst, waarin van wege het Oost-Indische huis verklaard wordt, dat, wat er ook gebeuren mag, in geen geval, de brievenmaal van Bombay naar Suez, en vice versa, opgehouden zal worden.

Volgens de laatste berichten van Egypte, bleef de Pacha nog bij zijn voornemen, om zich onafhankelijk van de Porte te maken, en dus de achterstallige schatting, welke nu 750,000 Spaansche dollars belooft, niet te betalen.

Eene scheepsruimte van meer dan vijfduizend lasten wordt er thans gereed gemaakt, om in de stoomvaart van Engeland naar New-York gebragt te worden. Er is eene maatschappij opgericht voor stoomboorten naar Oost-Indië langs de Kaap de goede Hoop, en eene andere voor ijzeren stoomboorten op den Ganges tot aan de stad Agra, tot gerijf van Bengalen. Twee stoomboorten worden te Liverpool in gereedheid gebragt, om van Rio-Janeiro naar Bahia en Fernambuc langs de kust te varen, terwijl er te Southampton eene derde gebouwd wordt voor de rivier Rio Doce. Ook heeft nog eene andere maatschappij octrooi verkregen, om gedurende eenige jaren met stoomboorten in de baai van Bahia te varen. Men gevoelt van zelve, dat zulke ondernemingen de kapitalen verzwelgen.

Een der drie groote huizen, welke, in de laatste crisis in de Vereenigde Staten, aldaar opgehouden hebben met betalen, namelijk het huis van G. Wildes en Comp., heeft in de dagbladen zijne crediteuren opgeroepen en aangekondigd, dat het 20 shillings per pond, dat is, alles betalen zal. Men schrijft uit Noord-Amerika, dat, gedurende iets meer dan twee jaren, 3300 menschen aldaar hun leven verloren hebben door het springen en verongelucken van stoomboorten. Het getal slagtoffers van dit jaar bedraagt reeds meer dan duizend.

Laatstleden donderdag is op een na het laatste bal ten hove met veel luister gehouden. H. M. heeft hetzelfde weder met den jongen prins George van Cambridge geopend; onder de hooge gasten waren ook de baron en barones van der Capellen tegenwoordig.

De maarschalk Soult, donderdag nacht ten half een ure van het bal ten hove gekomen, is vrijdag morgen ten drie ure naar Liverpool vertrokken, om aldaar het feest bij te wonen, dat ter zijner eer gegeven zou worden. De ijzeren weg van Londen naar Birmingham nog niet geheel gereed zijnde, heeft zijne Excellentie tusschen beiden zijn eigen rijtuig moeten gebruiken, doch heeft van Birmingham naar Liverpool geheel over den ijzeren spoorweg gereden.

Er zijn brieven en prijscouranten van Canton, van den 14 Maart. Er was meer wissel dan de vorige keer, en eene groote hoeveelheid papier op Engeland was bij den agent van de Oost-Indische Compagnie vernegotieerd tegen 4 s. 6 d. per dollar, op zes maanden zigt en op vertoon der connossemanten van de afgezonden goederen.

De Amerikaansche pakketboot *Garrick*, van New-York, van waar zij den 2den dezer zeilde, is te Liverpool aangekomen, maar tot heden heeft men te Londen de door haar medegebragte brieven en dagbladen nog niet ontvangen. Intusschen verwacht men niet, dat zij eenig belangrijk nieuws zullen medebrengen, daar wij van New-York tot den 30sten der vorige maand, des avonds, berichten hebben.

DUITSCHLAND.

MAAGDENBURG 7 Julij. In het amtsdorp Wartau, nabij Sandau, brak den 1sten dezer, op het oogenblik, dat de bewoners ter kerk wilden gaan, een hevige brand uit, waardoor in drie vierde uur de kerk, het schoolgebouw en een aantal woningen en schuren in asch werden gelegd; 59 huisgezinnen zijn door dit ongeval hoogst ongelukkig geworden.

WIEN 13 Julij. Heden heeft men van hier naar Milaan de insignia der Lombardisch-Venetiaansche kroon, zijnde de scepter, de globe, de kroon, de mantel en de staatsdegen, gezonden; al deze voorwerpen zijn alhier vervaardigd. De kroon heeft denzelfden vorm als die ijzeren, welke zich te Monza bevindt; men bewondert algemeen de fraaiheid van dit stuk. Te Inspruck worden de meest mogelijke toebereidselen gemaakt voor de plegtigheid bij het afleggen van den eed van getrouwheid. Men verwacht aldaar een groot getal boogschutters uit de verschillende districten, in hunne landelijke kleeding; het boogschieten zal op kosten van Z. M. de Keizer plaats hebben, en eene der aangenaamste en meest gezochtste volksfeesten zijn.

MÜNCHEN 16 Julij. Het *Zondagsblad*, hetwelk alhier wordt uitgegeven, bevat een prospectus tot het aanleggen van eene Westfaalsche Suikerraffinaderij-Maatschappij op actiën, welke in ééne fabriek eene raffinaderij van Indische- en beetwortel-suiker zal vereenigen.

DRESDEN 17 Julij. HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Rusland zijn heden morgen, ongeveer ten 7 ure, alhier aangekomen, en aan het hotel van den Russischen gezant afgestapt.

BAMBERG 17 Julij. Op hoog bevel zal de fortres van Forcheim niet meer als vestingwerk worden beschouwd, ten gevolge waarvan de post van bevelhebber dier plaats is vervallen, de tuighuizen zullen ontruimd, en het in dezelve aanwezige naar andere plaatsen overgebragt worden; de militaire gebouwen zullen ter beschikking der regering blijven, doch de bruggen en grachten evenwel in denzelfden staat gehouden worden, als zij thans zijn. Door deze maatregelen wordt eene groote bezuiniging te weeg gebragt bij de militaire administratie, zonder dat de verdediging of veiligheid van het land daardoor eenigzins kan lijden, terwijl zulks voor de vaart op de Mein en Donau, even als voor den spoorweg van Neurenberg tot Bamberg, hoogst voordelig is, omdat de directie van denzelfden voortaan niet meer aan strategische bedenkingen onderworpen is.

HANOVER 18 Julij. Z. M. onze Koning heeft aan Z. M. Koning Frederik VI van Denemarken het grootkruis der Guelphen-orde geschenken, en de orde-teekenen door den onderhofmaarschalk van Wangenheim aan Hoogstdenzelfen doen overhandigen.

gadesloeg. «Waar bevind ik mij? — Waar is er brand? — Wat heeft dat verschrikkelijk geras te beduiden?»

«Stel u gerust!» antwoordde de vrouw, ziende dat het spreken mij moeijelijk viel; «gij bevindt u in Leyden, in het logement van s....., aan de Wittepoort; er is brand aan het andere eind der stad, verontrust u daarover niet. De alarmtrom, die gij hoort, wordt hier naast in de kasernen geslagen, en het geweld rondom u, wordt veroorzaakt door de kreeten hier uit het huis. «Ik dank God!» voegde zij er langzaam bij, «dat gij u beter bevindt. Sedert twee dagen, dat ik u in billet heb, hebt gij steeds aan ijlende koortsen geleden, zoodat vier mannen ter naauwerhand in staat waren u te regeren. Doctor s....., die u, gedurende uw verblijf alhier, reeds menigmaal bezocht heeft, zal wel aanstonds terugkeeren, daar ik hem heb doen weten, dat gij tot u zelve gekomen waart.»

Het duurde dan ook niet lang of genoemde doctor trad mijne kamer binnen. Hij was officier van gezondheid 3de klasse, en scheen mij toe hoogstens 22 jaar oud te zijn. Hoewel hij verheugd was, mij bij kennis te vinden, voorspelden zijne gelaatsstreken weinig goeds omtrent de verandering, die met mij had plaats gevonden sedert zijn laatste bezoek. Mijn geheel ligchaam was overmatig opgezwollen, en, zoo als naderhand bleek, had ik eene hevige zenuw-ziekte, gepaard met galkoorts. Ten gevolge van een braakmiddel, dat mij thans door den geneesheer werd toegediend, ontlastte ik eene groote hoeveelheid gal, hetwelk mij niet weinig verlichtte.

Meergenoemde doctor, den eersten keer mijner ziekte waarnemende, verzocht den heer L. r., chirurgijn-majoor van het hospitaal te Leyden, om met hem over mij te overleggen, hetwelk dan ook onmiddellijk plaats vond. «Het licht der zon, dat door de witte glasordijnen weinig of niet gekeerd werd, hinderde mij geweldig, en het onophoudelijk geras, dat in het logement heerschte, was voor eenen zieke niet om uit te staan. Dit begreep ook de chirurgijn-majoor, en oordeelde het den volgenden dag raadzaam, om mij naar een beter verblijf te doen overbrengen, daar hij zich, wanneer ik onder de overbrenging niet bezweek, veel goeds van de rust voorstelde. Binnen een uur was er een geschikt lokaal voor mij gehoord. In eene deken gewikkeld werd ik in een rijtuig gebragt, dat mij naar mijne nieuwe woning, ten huize van een' schoonmaker in de *Donkersteeg*, voerde, alwaar ik, zoo het scheen, levenloos aankwam. Twee uren

FRANKRIJK.

PARIS 22 Julij. De gewone *Parijsche correspondentie* behelst volgende: «Terwijl de brieven uit Londen eene spoedige afdoening Nederlandsch-Belgische zaken aankondigen, schijnt het daarentegen, volgens de Duitse dagbladen, dat de Bondsvergadering eenigen viandelijg maatregel voorbereidt, en zich gereed houdt om het grondgebied van Limburg en Luxemburg te bezetten. Het vraagstuk komt ons voor, niet spoedig te zullen beslist worden, als de Engelsche bladen zulks schijnen te gelooven. De meerderheid van de leden der conferentie moet erke hebben, dat de verdeling der schuld geheel in het nadeel van België geschied, en dat de vorderingen van het kabinet van Brussel, ten dien aanzien regmatig zijn; maar men zoude echter willen, dat Vorst Leopold niet min het tractaat der 24 artikelen kwam te onderteekenen, behoudt zijne voorbehoudingen, betreffende de schuld. In zoodanig geval, België onmiddellijk het grondgebied van Limburg en Luxemburg aan Holland moeten overgeven.

Vorst Leopold moet, naar men zegt, persoonlijk genegen zijn, om dit punt toe te geven, mits hem gewaarborgd worde de herziening het artikel, dat de verdeling der schuld regelt. Maar de publieke opinie heeft zich in België zoo krachtig geuit tegen het verlaten van eenig gedeelte van het grondgebied, dat hij niet meent aan het verlang van de conferentie te Londen te moeten gehoor geven.

Vorst Leopold is ook, naar men zegt, niet zeer tevreden over den uitslag zijner jongste reis naar Parijs. Lodewijk Philips verklaart zich insgelijks voor het ontruimen van het grondgebied van Luxemburg en Limburg maar op voorwaarde, dat de bepalingen betreffende de verdeling van Nederlandsch-Belgische schuld zullen herzien worden.

Men vraagt zich alsnu af, naar aanleiding van het voornemen van de Fransche kabinet, om de 24 artikelen te doen uitvoeren, of het waar zoo als het gerucht geloopt heeft, dat hetzelfde er in toegestemd heeft dat de betwiste deelen door de troepen der Duitse Bondsvergadering worden bezet worden. Alles schijnt zich te bewegen, om zulks te doen geloven; want de troepen van den Bond vereenigen zich aan de boorden van den Rijn; verschillende contingenten houden zich marschvaardig, en van den kant van Frankrijk merken wij geene toebereidselen, om België te haken komen. De troepen, welke men begonnen had naar de oostelijke grenzen te doen oprukken, zijn naar hunne garnizoenen teruggetrokken, de oefenings-kampen van Lunéville en St. Omer zullen te klein in getal zijn om naar observatie-kampen te gelijken.

Een koerier van het Pruisisch kabinet is gisteren, met dépêches betreffende de Nederlandsch-Belgische zaak, alhier aangekomen.

De regering heeft, bij besloten brieven, al de aartsbisschoppen van het rijk uitgenoodigd, om gebieden voor de gesneuvelde gedurende de Julij-dagen, te laten doen. Dienstvolgens zal, op den 28 dezer, in alle kerken, eene lijdenskerst nagedachtenis derzelfde plaats hebben.

De heer Villiers, ambassadeur van Groot-Brittanje bij het hof van Madrid, is te Parijs aangekomen. Z. Exc. zal binnen kort naar Londen voorttrekken.

SPANJE.

MADRID 15 Julij. Het proces tegen de zamenzweerders, welke gisteren zijn gearresteerd, wordt met ijver doorgezet, ten gevolge waarvan wederom nieuwe gevangennemen hebben plaats gehad. Het plan der zamenzweerders bestond, naar men zegt, om zich naar de gevangenis te begeven de Carlistische gevangenen in vrijheid te stellen, en gezamenlijk oproer te bewerken; de compagnie van de nationale garde, tot welke het hoofd der zamenzweerders behoort, is verontwaardigd een' meenedige in hunne rijen te hebben gehad, en heeft verzocht hem voor altijd uit de dienst te bannen.

Een post van Andalusië is eindelijk aangekomen, ofschoon wij nog twee wachtende zijn; de verspreide geruchten, dat de generaal Polvea zou zijn vermoord, bevestigen zich niet; intusschen vreest men eenen volksbeweging. Eindelijk heeft Mendizabal de hoofdstad verlaten, het schijnt zeker, dat hij zich naar Londen zal begeven.

De generaal van Halen, chef van den staf van Espartero, is van zijne post terug geroepen, en zal zich herwaarts begeven, wanneer hij ter beschikking van het departement van oorlog zal worden gesteld.

Gisteren verspreide zich het gerucht, dat eene kolonne jagers van H. N. de Koningin, te Escalona door de Carlisten, onder bevel van Perles eene nederlaag hadden geleden; deze tijding vereischt echter nadere bevestiging.

ZWITZERLAND.

De *Nouveliste Vaudois* maakt melding van een groot schuttersfeest, hetwelk te St. Gall heeft plaats gehad, en waarbij het natuurlijke wijze niet ontbroken heeft aan allerlei uitboezemingen van oud Zwitsersche trouw en vaderlandshede, telkens wanneer een schutters-genootschap zijn banier kwam afhalen; onder anderen heeft men daarbij opgemerkt de redevoering van Prins Lodewijk Bonaparte, die, als voorzitter van het Thurgausche genootschap, zich bij deze gelegenheid bijzonder door zijne gematigdheid en voorzigtigheid heeft onderscheiden.

STADS NIEUWS.

Kennisgeving van Burgemeester en Wethouders dd. 5 Julij, dat de Achtere Raad, in aanmerking genomen hebbende de noodzakelijkheid om eenige nadere bepalingen vast te stellen tot afwending der gevaren, welke door het losloopen of ongemulband zijn van Honden, gedurende sommige tijden des jaars kunnen ontstaan, besloten heeft, onverminderd de alge-meene wetten, waarbij straffen zijn bepaald, zoo wel tegen degenen, die door het niet in acht nemen der reglementen, oorzaak tot iemands doof verwonding hebben gegeven, als tegen hen, die de personen, met de handhaving en uitvoering der reglementen belast, hetzij feitelijk daarin verhinderen, of door giften of smijten daarvan afbrengen of trachten af te brengen; alsmede tegen hen, die zich op die wijze van hunne pligten laten afbrengen, vast te stellen:

Art. 1. Het is verboden gedurende de hondsdagen of, wel op zoodanig andere tijden, als door heeren Burgemeester en Wethouders in het ver-

ik niet anders dacht of dezelve was verpletterd. Ik was buiten staat te antwoorden, doch voelde allengskens mijn denkvermogen terugkeeren.

«De man, die voor mij stond, was, zoo als ik reeds heb aangemerkt, groot van gestalte; zijne wezenstreken duiden goedhartigheid aan; declinering met mijn ongeval en blijdschap over de aanvankelijke herstelling uit mijne bezwijming waren op zijn gelaat te lezen. Hij vatte mij nu, als ware ik een kind, in zijne gesperde armen, droeg mij een eind ver naar eene fourgon, plaatste mij in dezelve en zette zich aan mijne zijde. Nog had ik niets gesproken; doch toen mijn menschlievende geleider de zweep nam, om dezelve over zijne beide zwarte paarden te leggen, vatte ik zoo goed mogelijk het woord, vrezende, dat hij mij naar eene andere plaats dan de mijner bestemming zoude voeren. «Waar henen brengt gij mij?» vroeg ik met een zwakke stem, en liet er onmiddellijk op volgen: «ik moet te Leyden zijn; moet gij mij daar willen brengen?»

III.

«Waar ben ik? In 's Hemels naam! zeg mij, waar ben ik?» vroeg ik met eene flauwe stem, toen ik voor het eerst mijn bewustzijn terug kreeg, en mijne blikken verwarder om mij henen sloeg, terwijl ik mij aanvankelijk niets konde herinneren van hetgeen met mij was voorgevallen.

«Ik bevond mij in een ledokant, met helder witte gordijnen omhangen, op eene bovenkamer. Een aller ontzettendst gedruisch hoorde ik allerwegen. Het geroep van «brand! brand!» kloek in de straten, en paarde zich aan het verdoovend geluid der alarmtrom. Onder mij scheen een koetshuis of stal te zijn, want onophoudelijk hoorde ik voorttugen afrijden, en tot de volmaking van het geweld, was de slaapplaats der stalmeesteren juist boven mijn hoofd, en de daerheen leidende trap slechts door een houten beschot van mijn ledokant gescheiden. Gedurig hoorde ik zware voetstappen achter en boven mij, en mijn hoofd, mijn zwak hoofd moest dat alles doorstaan! Toen ik mijne oogen open sloeg, voelde ik mijne handen door iemand vastgehouden, terwijl een ander persoon op mijne knieën geknield was; toen zij mij eene wijl met aandacht aanschouwde, en zich van mijne zwakte overtuigd hadden, lieten zij mij de vrije beweging.

«Waar ben ik?» herhaalde ik nogmaals, mijn woord rigtende tot eene vrouw, die voor mijne lege studee stond, en mij met deelneming

later ontwaakte ik, en gevoelde reeds het genoegen der rust. Mijn ledokant was in eene alcove, met dikke groene gordijnen behangen, waarmede ook de ramen bedekt waren. Ras sluimerde ik in, en ontwaakte niet voor den volgenden dag des achtermiddags, toen ik door de komst van een chirurgijn-majoor gewekt werd. Hij bevond mij zoo wel, dat hij mij geluk wenschte, mij echter eene ongestoorde rust aanbevelende. Op zijn bevel mocht niemand dan de wakers bij mij toegelaten worden. Alles betoonde aan zijne verwachting, ofschoon ik den daaropvolgenden nacht nog immer door de zenuwen geplaagd werd, en onophoudelijk akelige gezigten voor mijne oogen verschenen.»

IV.

«Geheel onschuldig kan iemand dikwijls oorzaak zijn van de ongelegenheden, die een ander overkomen; — dit zien wij in het dagelijkse leven menigmaal, ook ik in mijne ziekte moest het ondervinden. Hoewel dit tot mijn verhaal weinig betrekking heeft, wil ik het volgende voorval echter ter kennis mijner goedgunstige lezers brengen, en het eene kleine plaatsje alhier vergaarden.

«Zoo als hiervoren vermeld is, was mijn nieuw kwartier binnen den tijd van een uur gehuurd en betrokken. De dochter van den schoenmaker, alwaar ik thans logeerde, uit geweest en geheel onbekend zijnde met het voorgevallene, kwam juist terug en was in de nabijheid van haars vaders huis, toen ik, in eene deken gewikkeld, door schutters hetzelfde werden henen gedragen. Zij was gehuwd met eenen luitenant der Zuid-Hollandsche schutterij, die te Breda in garnizoen lag, en van wien zij tijding had ontvangen, dat hij ziek en geheel niet buiten gevaar was. Eene onuitspreklijke angst beving haar plotseling; bevend vroeg zij aan eene buurvrouw, wat dit alles te beduiden had. Deze, evenmin met het voorgevallene bekend, was onvoorzigtig genoeg haar te zeggen, dat het haar naar wel konde zijn. Naauwelijks had zij uitgesproken, of de jonge vrouw stortte, met den uitroep: «O God, mijn man!» bewusteloos op de straat ter neder. Deze sebrak veroorzaakte eene ziekte van verscheiden dagen; met alles echter bekeerd gewaakt, nam dezelve eenen gunstigen keer, en toen kort daarna haar echtgenoot met verlof overkwam, herstelde zij geheel.

(Met vervolg hierna.)

